

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı 19

9-15 Kasım 2020

Derleyen: Doç. Dr. Armađan GÖZKAMAN

1. AB, ÇİFT KULLANIMLI MADDELERİN İHRACATINA YENİ DÜZENLEMELER GETİRİYOR

Avrupa Parlamentosu (AP) ile AB Bakanlar Konseyi arasında varılan uzlaşı sonucunda çift kullanımlı ürün, yazılım ve teknolojilerin ihracatına yönelik yeni ölçütler kabul edildi. Bu düzenleme, teknolojik gelişmelerle birlikte artan güvenlik risklerinden kaynaklanıyor. İnsan hakları ihlallerine yönelik endişeler, hem sivil hem de askeri amaçla kullanımı mümkün olan ihracat kalemleriyle ilgili uzlaşının temelinde yer aldı. Siber takip sistemlerinin ihracatı da yeni düzenleme çerçevesinde değerlendirilecek.

Avrupa Komisyonu, 9 Kasım 2020

Commission Européenne, (09.11.2020) "La Commission se félicite de l'accord sur la modernisation des contrôles des exportations de l'UE". Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fr/ip_20_2045

2. AIRBUS-BOEING ANLAŐMAZLIĐI TEMELİNDE ABD ÜRÜNLERİNE GÜMRÜK VERGİSİ UYGULANACAK

Avrupa Birliği, Dünya Ticaret Örgütünün Ekim ayında verdiği karara istinaden ABD'ye ekstra gümrük vergileri uygulayacak. Karar, ABD'nin Boeing'e sağladığı yasa dışı desteklemeler nedeniyle alındı. Ekstra vergilendirme uçakları ve tarım ürünlerini kapsıyor. Avrupa Komisyonunun ticaretten sorumlu üyesi Valdis Dombrovskis, AB'nin ticari anlaşmazlığı tırmandırma niyetinde olmadığını vurgulayarak, yeni gümrük vergilerini "DTÖ tarafından kendilerine verilen hak" çerçevesinde her an geri çekebileceklerini veya askıya alabileceklerini ifade etti.

Les Echos, 9 Kasım 2020

Gabriel Grésillon, Richard Hiault, (09.11.2020) "Malgré l'élection de Biden, les Européens décident de taxer le 'made in USA'", Les Echos. Erişim adresi : <https://www.lesechos.fr/monde/europe/malgre-lelection-de-biden-les-europeens-decident-de-taxer-le-made-in-usa-1263446>

3. VİKTOR ORBAN'DAN AVRUPA BİRLİĞİ BÜTÇESİNE VETO TEHDİDİ

Avrupa Birliği'nin üye devletlere fon aktarımında hukuk devleti ilkesine bağlılık koşulunu getirme niyetinden rahatsızlık duyan Macaristan Başbakanı, AB bütçesini ve koronavirüs nedeniyle zarar gören ekonomilere destek olmaya yönelik kurtarma paketini veto etme tehdidinde bulundu. Orban; Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'a, Avrupa Birliği Zirvesi Başkanı Charles Michel'e ve Alman hükümetine gönderdiği ortak mektupta Macar hükümetinin "son gelişmeler ışığında" kurtarma paketi için gereken oy birliğini sağlamayacağını bildirdi. Orban'a göre AB'nin "belirsiz hukuki tanımlara dayalı" yaptırım mekanizması, siyasal istismarlara izin verir nitelikte. Hukuk devleti ilkesine bağlılık koşulu, Polonya ve Macaristan'ın ortak tepkisine yol açmıştı.

Economie Matin, 9 Kasım 2020

Quitterie Desjobert, " Budget de l'UE : Viktor Orban fait planer la menace du véto ", Economie Matin. Erişim adresi: <http://www.economiematin.fr/news-budget-union-europeenne-Viktor-Orban-menace-veto-hongrie>

4. ABAD, AVRUPA KOMİSYONUNUN İTALYA ALEYHİNDEKİ ŞİKAYETİNİ HAKLI BULDU

Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD), 2008 ve 2017 yılları arasında İtalya'nın bazı bölgelerinde PM10 (10 µm'nin altındaki partikül madde) sınır değerlerine sistematik ve sürekli bir biçimde uyulmadığını tescilleyen bir karar aldı. Divan, İtalyan hükümetinin partikül seviyesini indirmeyi amaçlayan bazı eylemlerini kabul etmekle birlikte, ortaya konan tedbirlerin daha ziyade güncel düzenlemeler olduğunu ve etkilerinin uzun sürede görüleceğine dikkat çekti. ABAD'a göre İtalya'nın hava kirliliği sorununa yaklaşımı, çözümü potansiyel olarak belirsiz bir tarihe erteleme gibi bir sonucu beraberinde getiriyor.

Avrupa Birliği Adalet Divanı, 10 Kasım 2020

Court of Justice of the European Union, (10.11.2020) "Italy has infringed EU law on ambient air quality", Press Release no. 136/2020, Judgment in Case C-644/18 Commission v Italy. Erişim adresi: <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2020-11/cp200136en.pdf>

5. LİTVANYA, AVRUPA SİBER GÜVENLİK MERKEZİNE EV SAHİPLİĞİ YAPMAK İSTİYOR

Litvanya Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, Vilnius hükümetinin Avrupa Siber Güvenlik Yetkinlik Merkezine (ASGYM) ev sahipliği yapmak için resmi başvuruda bulunduğunu duyurdu. Bakanlığın web sitesinde yer alan duyuruda Litvanya'nın gerekli teknolojik altyapıya sahip olduğuna dikkat çekiliyor. ASGYM, AB'nin siber güvenlik alanındaki araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin merkezinde yer alarak uzun dönemli hedeflerin gerçekleşmesine katkı sağlayacak.

Litvanya Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, 10 Kasım 2020

Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Lithuania, (10.11.2020) "Lithuania has officially submitted its application to host the European Cybersecurity Competence Center in Vilnius". Erişim adresi: <https://www.urm.lt/default/en/news/lithuania-has-officially-submitted-its-application-to-host-the-european-cybersecurity-competence-center-in-vilnius#:~:text=All%20events-,Lithuania%20has%20officially%20submitted%20its%20application%20to%20host,Cybersecurity%20>

6. AB OMBUDSMANI AVRUPA KOMİSYONU ALEYHİNDE SORUŞTURMA BAŞLATTI

Avrupa Birliği Ombudsman Kurumu, Uluslararası Af Örgütü'nün Hırvat sınır polisi tarafından sığınmacılara yönelik saldırı ve tacizlerde bulunduğu yönündeki şikâyeti üzerine soruşturma başlattı. Söz konusu şikâyetin merkezinde Avrupa Komisyonu'nun Hırvatistan'da gerçekleşen bazı sınır yönetimi operasyonlarının insan haklarına aykırı eylemler içermesine -ve bu operasyonların AB tarafından sağlanan mali destek ile yürütülüyor olmalarına- rağmen gerekli müdahaleyi gerçekleştirmemesi yer aldı. Uluslararası Af Örgütü tarafından hazırlanan dosyada AB tarafından Hırvatistan'a göç hareketleri ve olağanüstü yardım kapsamında 2017 yılından beri 130 milyon avrodan fazla mali destek sağlandığı hatırlatılıyor.

Balkan Insight, 10 Kasım 2020

Anja Vladislavjevic, (04.11.2020) "EU Ombudsman Launches Probe After Claims Croatia Abused Migrants", Balkan Insight. Erişim adresi: <https://balkaninsight.com/2020/11/10/eu-ombudsman-launches-probe-after-claims-croatia-abused-migrants/>

7. LAGARDE: EKONOMİK TOPARLANMA İSTİKRARSIZ OLABİLİR

Avrupa Merkez Bankası (AMB) Başkanı Christine Lagarde, koronavirüs aşısıyla ilgili haberlerin yarattığı iyimserliğe rağmen, ekonomide "inişli çıkışlı" bir toparlanma görülebileceğini belirterek siyasal karar alıcıların ve merkez bankalarının aşı yaygınlaşana kadar "boşluğu dolduracak" politikalar oluşturmak zorunda kalacaklarını belirtti. Ekonomideki iyileşmenin "doğrusal" olmama ve istikrarsız bir şekilde gerçekleşme olasılığını hatırlatan Lagarde, hizmet sektöründe de zorlu bir toparlanma süreci görülebileceğini hatırlattı.

AMB Başkanı'na göre hükümetler koronavirüs kaynaklı ekonomik gerilemenin "kendi kendini besleyen bir durgunluğa dönüşmemesini" sağlamak zorundalar. Bu konuda başarılı olunamaması durumunda tüketici davranışlarında ilk dalgaya oranla daha kalıcı değişiklikler görünme olasılığının yüksek olduğunu belirten Lagarde, bireylerin geleceğe yönelik endişelerinin ve tasarruf eğilimlerinin artacağını vurguladı.

Associated Press, 11 Kasım 2020

David McHugh, (11.11.2020) "Lagarde: Recovery could be stop-and-go despite vaccine news", Associated Press. Erişim adresi: <https://apnews.com/article/christine-lagarde-recovery-could-bumpy-1f81f3e86d4415797cd287b2e369b313>

8. AVRUPA BİRLİĞİ SAĞLIK ALANINDAKİ İŞBİRLİĞİNİ GÜÇLENDİRMEYE HAZIRLANIYOR

Avrupa Komisyonu, sağlık alanındaki tehditleri önceden tahmin etme ve bu tehditlere ortak tepki göstermeye yönelik düzenlemeler hazırlıyor. Sağlık Acil Müdahale Otoritesi (HERA) adlı ajans bu amaçla ortaya konulacak olan projelerden birini oluşturmakta. Avrupa Komisyonunun Sağlık ve Gıda Güvenliğinden Sorumlu Üyesi Stella Kyriakides, HERA'nın ilaç sektörü ile araştırma kuruluşları arasında

kamu ve özel sektörü kapsayan ortaklıklar kurulması için çaba göstereceğini duyurdu. Komisyon ayrıca Avrupa Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi ile Avrupa İlaç Ajansını ek mali destek, yeni görev tanımı ve ek personel temini gibi konularda güçlendirmeyi planlıyor. Dikkat çeken bir diğer düzenleme de AB'nin Dünya Sağlık Örgütü ile koordineli ama özerk bir şekilde Avrupa genelinde "sağlık acil durumu" ilan edebilmesiyle ilgili.

La Libre Belgique, 11 Kasım 2020

La Libre Belgique, (11.11.2020) "L'Union européenne veut se préparer aux futures pandémies: 'La fragmentation des mesures rend les Etats vulnérables'". Erişim adresi: <https://www.lalibre.be/international/europe/l-union-europeenne-se-prepare-aux-futures-pandemies-la-fragmentation-des-mesures-rend-les-etats-vulnerables-5fac0321d8ad586f518de3b5>

9. MACRON'A GÖRE TERÖRLE MÜCADELE VE SCHENGEN SİSTEMİ GÜÇLENDİRİLMELİ

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, AB'de terörle mücadelenin "eş güdümlü ve hızlı bir tepki" gerektirdiğini söyledi. Avusturya, Almanya ve Hollanda hükümet başkanları ile Avrupa Zirvesi ve Avrupa Komisyonu başkanlarının da katıldığı mini zirve sonrasındaki basın toplantısında düşüncelerini dile getiren Macron'a göre bu tepki ortak veri tabanlarının geliştirilmesi, bilgi paylaşımı ve ceza politikalarının güçlendirilmesi gibi temel unsurları kapsamalı. Schengen Bölgesi'nin de bir güvenlik alanı olacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerektiğini ifade eden Fransa Cumhurbaşkanı, AB üyesi olan devletlerin içişleri bakanlarının yer alacağı gerçek bir "İç Güvenlik Konseyi" kurulması yönündeki tercihini de dile getirdi.

CNews, 11 Kasım 2020

CNews (11.11.2020) "Immigration: Emmanuel Macron dénonce le 'dévolement du droit d'asile'". Erişim adresi: <https://www.cnews.fr/france/2020-11-11/immigration-emmanuel-macron-denonce-le-devolement-du-droit-dasile-1016733>

10. AB'DE "UÇTAN UCA ŞİFRELEME" İLE İLGİLİ YENİ DÜZENLEME

AB Bakanlar Konseyi, mesajlaşma uygulamalarının uçtan uca şifreleme işlevini yasaklamaya hazırlanıyor. Bu düzenleme, mesaj içeriğinin analizini ciddi şekilde zorlaştıran (hatta olanaksız hale getiren) şifrelemenin organize suç ve terörizmle mücadelede yarattığı zorluklar nedeniyle Konsey gündemine alındı. Taslak metinde "kolluk kuvvetlerinin mesajlaşma uygulamalarındaki verilere erişmesini engellemeyecek" güçlü bir şifrelemeye yönelik destek de mevcut -bir soruşturma söz konusu olduğunda verilere erişimin mümkün olması isteniyor. Bu bağlamda, siber güvenliğin sağlanması için temel haklara ve verilerin korunmasına yönelik düzenlemelere saygı gösterilerek gerçekleştirilecek -sınırları net olarak belirlenmiş- bir müdahale rejimi öngörülüyor.

ICTjournal, 12 Kasım 2020

ICTjournal (12.11.2020) "L'Union européenne veut sonner le glas des messageries chiffrées de bout en bout". Erişim adresi: <https://www.ictjournal.ch/news/2020-11-12/lunion-europeenne-veut-sonner-le-glas-des-messageries-chiffrees-de-bout-en-bout>

11. BORRELL'E GÖRE AB-ABD İLİŞKİLERİNDEKİ DEĞİŞİKLİK SADECE "TRUMP" KAYNAKLI DEĞİL

Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Joe Biden'ın AB'yi "Amerikan çıkarlarına karşı kurulmuş" bir yapı olarak görmemesi nedeniyle ABD ile AB arasındaki ilişkilerin yeni bir döneme gireceğini söyledi. Tarafların birbirlerini dost, müttefik ve ortak olarak gördüklerine değinen Borrell, yeni bir ittifak kurmak için çaba gösterileceğini de belirtti. Bununla birlikte, Yüksek Temsilci "gerçekçi" olmaktan ve ilişkilerde yaşanmış olan değişimin "sadece Trump'ın kişiliğine bağlı olmadığını" kabul etmekten yana. Borrell'e göre Avrupa, dikkatini Pasifik bölgesine yoğunlaştıran ABD için Avrupa artık bir operasyon alanı oluşturmuyor ve Amerikan yönetimine göre Avrupalılar artık İkinci Dünya Savaşı sonrasındakinden çok farklı bir pozisyondaylar.

Le Figaro, 12 Kasım 2020

Anne Rovan, (12.11.2020) "Josep Borrell: «La victoire de Biden ne permettra pas aux Européens de remonter le temps»", Le Figaro. Erişim adresi: <https://www.lefigaro.fr/international/joseph-borrell-la-victoire-de-biden-ne-permettra-pas-aux-europeens-de-remonter-le-temps-20201111>

12. AB'DEN COVAX PROGRAMINA DESTEK

Avrupa Birliği, koronavirüs aşısına erişimi kolaylaştırma amacıyla yürütülen Birleşmiş Milletler destekli COVAX programına 100 milyon avro katkı yapacağını duyurdu. AB'nin COVAX'ın ana ortağı Gavi'ye yapacağı bu yardım, Avrupa Yatırım Bankası kaynaklı 400 milyon avroluk garantiyi tamamlayıcı niteliğe sahip. AB'den gelen bu meblağa ek olarak üye devletler de programa mali destek sağlamaktalar.

ACP, 13 Kasım 2020

ACP, (13.11.2020) "L'UE augmente sa contribution au dispositif COVAX". Erişim adresi: <https://acpcongo.com/index.php/2020/11/13/lue-augmente-sa-contribution-au-dispositif-covax/>

13. GOOGLE'A YÖNELİK ELEŞTİRİLER AVRUPA KOMİSYONU ÜZERİNDE BASKI OLUŞTURUYOR

Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Margrethe Vestager'a Google hakkında -Internet üzerindeki aramalarda kendi hizmetlerini diğerlerinin aleyhine olacak şekilde öne çıkarmakla suçlandığı- bir eleştiri mektubu gönderildi. Çoğunlukla seyahat, konaklama ve işe alım sektörlerinde faaliyet gösteren 135 firmanın temsilcileri tarafından hazırlanan mektupta, Google'ın *OneBox* adlı uygulama ile kullanıcıları diğer firmaların web sitelerini ziyaret etmekten alıkoyduğu ifade ediliyor. Mektupta ayrıca 2017'deki Avrupa Komisyonu kararına atıfta bulunularak, Google'ın aramalarda sadece kendi hizmetlerine yönlendirmesine engel olunması gerektiği vurgulanıyor. Komisyon kararında teknoloji devinin *Google Shopping* hizmeti aracılığıyla piyasadaki hâkim pozisyonunu kötüye kullandığı belirtilmişti.

CNBC, 13 Kasım 2020

Ryan Browne, (13.11.2020) "Google critics pile pressure on EU's top antitrust official to get tougher on the tech giant", CNBC. Erişim adresi: <https://www.cnbc.com/2020/11/13/google-critics-lobby-eus-vestager-to-take-tougher-antitrust-action.html>

14. İSVİÇRE'DE AVRUPA KUŞKUCU GİRİŞİMCİLERDEN YENİ BİR ÇERÇEVE ANLAŞMA TALEBİ

Çoğunluğu KOBİ yöneticilerinden oluşan (yüz civarında firmanın temsil edildiği) *Autonomiesuisse* adlı hareket, Avrupa Birliği ile İsviçre arasında “daha iyi” bir çerçeve anlaşma imzalanması için bir kampanya başlattı. Hareket, İsviçre ile AB arasında sürdürülen görüşmeler sonucunda kabul edilecek olan anlaşmanın İsviçre'nin “başarı modelini tehlikeye atacağı” ve rekabet avantajlarını kaybetmesine neden olacağı görüşünde. Bu anlaşmada AB'nin hem paydaş, hem denetim otoritesi hem de hakem rolünü üstlendiğini düşünen üyeler, İsviçre'nin aleyhine işleyecek olan bir sürecin yaşandığı görüşündeler.

RTS, 14 Kasım 2020

RTS, (14.11.2020) “Campagne pour un "meilleur accord-cadre" lancée par des entrepreneurs”. Erişim adresi: <https://www.rts.ch/info/suisse/11751074-campagne-pour-un-meilleur-accordcadre-lancee-par-des-entrepreneurs.html>

15. AVRUPA PARLAMENTOSU ÜYESİ LARROUTUROU 18 GÜNLÜK AÇLIK GREVİNE SON VERDİ

Pierre Larrourou, AP doktorlarının “açlık grevini sonlandır” şeklindeki tavsiyelerini paylaşarak başladığı Twitter mesaj aracılığıyla açlık grevine son verdiğini duyurdu. Mücadelesini her zamankinden daha güçlü bir şekilde sürdüreceğini belirten Fransız üye, iklim ve sağlık alanlarına daha fazla kaynak ayrılması için mali işlemlerin vergiye tabi olması yönündeki talebini yineledi. Bu talep, AP üyelerinin hayati önemde gördükleri birçok program için toplamda 39 milyar avroluk ek destek istemelerine rağmen sadece 16 milyar avro üzerinde anlaşılabilmiş olmasından kaynaklanıyor. Larrourou, açlık grevine 28 Ekim'de başlamıştı.

Le Point, 15 Kasım 2020

Le Point, (15.11.2020) “L'eurodéputé Larrourou arrete sa greve de la faim, longue de 18 jours”. Erişim adresi: https://www.lepoint.fr/societe/l-eurodepute-larrourou-arrete-sa-greve-de-la-faim-longue-de-18-jours-15-11-2020-2401111_23.php.

16. AVRUPA İLAÇ AJANSINA GÖRE KORONAVİRÜS AŞISI OCAK AYINDA PİYASAYA SÜRÜLEBİLİR

Avrupa İlaç Ajansı (EMA), koronavirüse karşı geliştirilmiş bir aşıya sene sonuna kadar onay verebileceğini ve bu aşının Ocak ayından itibaren piyasada bulunabileceğini duyurdu. EMA Müdürü Guido Rasi 2021 yılında altı veya yedi aşının kullanımda olacağı görüşünde. Ancak, herkesin aşılınması için en az bir yıllık süre gerektiğini de hatırlatıyor. Bu süreçte yaşlılar ve sağlık personeli gibi virüse maruz kalma oranı yüksek olan gruplara öncelik verilecek. Rasi, salgının şiddetini azaltmak için nüfusun yarısından fazlasının aşılınması gerektiğine de dikkat çekti.

Le Quotidien, 15 Kasım 2020

Le Quotidien, (15.11.2020) “Virus : l'Agence européenne des médicaments mise sur un vaccin distribué 'en janvier’”. Erişim adresi: <https://www.lequotidien.lu/monde/virus-lagence-europeenne-des-medicaments-mise-sur-un-vaccin-distribue-en-janvier/>

17. BREXIT GÖRÜŞMELERİNDEKİ BELİRSİZLİK, MEVCUT ENDİŞELERİ ARTIRIYOR

Brexit sonrası düzenlemelerin henüz netleşmemiş olmasından kaynaklanan endişeler, Boris Johnson'ın başdanışmanı Dominic Cummings'in istifası ve başmüzakereci David Frost'un geleceğinin belirsizliğine dair haberler nedeniyle daha da artmış durumda. Avrupa Birliği Zirvesi üyelerinin (devlet ve hükümet başkanlarının) 19 Kasım'da yapacakları video konferansta Brexit ile ilgili nitelikli bir ilerleme sağlanması gerektiğine yönelik baskılar giderek şiddetlenmekte. Anlaşmasız ayrılık durumunda taraflar arasında oluşacak gümrük tarifelerinin ekonomik sonuçlarının son derece ağır olacağı tahmin ediliyor.

The Irish Times, 14 Kasım 2020

The Irish Times, (14.11.2020) "Brexit : Trade fears mount as breakthrough in EU-UK talks proves elusive". Erişim adresi: <https://www.irishtimes.com/news/politics/brexit-trade-fears-mount-as-breakthrough-in-eu-uk-talks-proves-elusive-1.4408794>